

Els mitjans de comunicació, obligats a ser feministes?

La presència femenina a les redaccions és majoritària; es pot dir que el periodisme està ben nodrit de professionals competents en les diferents seccions. Però en els àmbits de responsabilitat, el nombre de dones decreix substancialment: a les comarques gironines tan sols n'hi ha tres, al capdavant de dues ràdios i una televisió.

Text > **GEMMA BUSQUETS ROS**

Tres dones al capdavant de dues ràdios i una televisió a les comarques gironines. Carme Martínez és la directora de Ràdio Girona Cadena SER, Clara Jordan és la delegada de Catalunya Ràdio i Isabel Pascual, la de TV3. Tres de vint. El web de l'Ajuntament de Girona recull vint mitjans de comunicació, públics i privats, locals i nacionals, entre agències de notícies, diaris, ràdios, televisions i mitjans digitals. D'aquesta llista, la majoria de corresponents són dones. El mateix passa si fem un zoom a les redaccions. La plan-

tilla de la delegació de TV3 a Girona, per exemple: hi ha dotze dones i cinc homes. Isabel Pascual recorda, però, que en els orígens la majoria eren homes, tant a la direcció com a l'equip.

L'evolució ha transcorregut en paral·lel amb la societat i ara, en l'actual tsunami lila, els mitjans s'han vist obligats a ser feministes? Isabel Pascual no en dubta: «Han pujat al carro forçats per les mobilitzacions a dins i fora de la redacció». A la televisió i la ràdio públiques catalanes s'han fet cursos de formació per al tractament informatiu de la violència de gènere.

Per a Clara Jordan, la delegada de Catalunya Ràdio a Girona, no es tracta tant de ser feminista, «sinó de ser sensible amb les matèries que afecten les dones», aplicant criteris periodístics i estant amatents a l'evolució del món: «Les reivindicacions de les dones són notícies que sempre s'han tractat amb normalitat en el nostre mitjà, i si la qüestió ha anat agafant cos, també ha

>> *Primera edició de la jornada «Girona amb veu de dona», organitzada per la directora de Ràdio Girona, Carme Martínez.*

(Autoria: ANIOL RESCLOSA)

>> Isabel Pascual, en una intervenció a TV3. (Font: TV3)

agafat cos a les nostres escaletes i a les nostres agendes». Jordan recalca també les sessions formatives en els mitjans públics, en què s'han evidenciat les rutines periodístiques farcides de micromasclismes: «Ens van fer adonar que molts cops, sense voler, hem utilitzat un llenguatge no adequat, discriminatori, masclista». Carme Martínez, de Ràdio Girona, recorda que els mitjans són un reflex de la societat, però dubta de «fins a quin punt ho fan per convicció o només perquè és el que toca». Influxa el fet de ser dona en l'elecció per a un càrrec? Martínez explica que no s'hauria de qüestionar, que la tria hauria de ser igualitària, si bé recorda que no sempre passa quan hi ha professionals en edat de ser mares. En el seu cas, va ser proposada cap de redacció després d'una baixa de maternitat.

Referents i lideratge

És important tenir referents, miralls inspiradors que fan triar uns estudis i una professió. Per a Clara Jordan, hi ha les veus de Núria Ferrer, Lúcia Prádanos, Rita Marzoa, Neus Bonet, Marta Romagosa o Mònica Terribas. «Són models en la feina i sobretot com a persones», recalca. Isabel Pascual, de TV3, menciona Rosa María Mateo o la capacitat de comunicació d'Olga Viza. Carme Martínez, de Ràdio Girona, evoca també els referents de joventut i en l'última etapa, els referents masculins en gestió. «Soc la primera directora que ha tingut Ràdio Girona en la seva història; ho soc des de fa sis anys

i l'emissora en té vuitanta-sis; impossible els miralls en una dona». Quant a lideratges en femení, Jordan no vol generalitzar amb els clics «fàcils», segons els quals les dones hi posen més component humà, empatia o paciència. Pascual també és del parer que

Hi ha rutines farcides de micromasclismes i molts cops s'utilitza un llenguatge discriminatori

no hi ha un lideratge en femení; depèn de cada persona i de les habilitats per gestionar equips que tingui. Carme Martínez, en canvi, sí que destaca un punt diferencial: «El meu equip em va fer veure coses que a mi m'havien

vien passat desapercebudes en relació amb l'organització, amb el tracte...; no vol dir ser tou. I tampoc són qualitats exclusives de les dones, de la mateixa manera que hi ha moltes dones que no en tenen ni una, d'aquestes qualitats». A Ràdio Girona hi ha set dones i tres homes: la directora i cap de continguts i la gerent de vendes són dones. A la redacció de Girona de Catalunya Ràdio hi ha paritat: dues dones i dos homes. Carme Martínez, de Ràdio Girona, assenyala la dificultat per fer-se escoltar en determinats àmbits de concepció patriarcal. Relata l'anècdota d'un sopar amb responsables d'empreses, polítics i directors de mitjans. La proporció a la taula era de dinou homes i una dona, ella. «Soc partidària d'erradicar les quotes, però entenc que encara són necessàries», explica.

Conciliació per maternitat

Les tres coincideixen en les facilitats dels mitjans públics a l'hora de conciliar feina i vida i en el repte que per a una periodista representa la materni-

tat. «Si et decideixes pel periodisme, ja saps que no tindràs horaris normals, que passen coses 24 hores al dia 365 dies l'any, i n'ets conscient quan tens fills. Estem en una empresa que et dona la llibertat de decidir. Crec que en aquest aspecte tenim moltíssima sort», diu Clara Jordan, que incideix en el seu cas particular. Va ser nomenada delegada de Catalunya Ràdio amb un fill petit i sent mare soltera. «Els meus caps n'eren conscients i no va ser cap impediment per pensar que podia ser una bona opció.» Reconeix, però, que aquesta situació «està lluny de ser general a tots els mitjans, i això sí que és un problema». Isabel Pascual, de TV3, posa d'exemple també el mateix cas: va ser proposada per al càrrec per un superior quan estava embarassada, però afegeix que «un altre cap superior va intentar que renunciés a una part del permís de maternitat».

Gemma Busquets Ros

Periodista, nascuda a Banyoles el 1975. L'any 1997 va començar a treballar a *El Punt* (des de 2011 *El Punt Avui*). Està especialitzada en comunicació i audiovisuals, i ha format part de la secció de Cultura des del 2016. Actualment exerceix a l'àrea de Societat i Política. A través de la professió i per inquietuds personals, s'ha interessat en temes de gènere i ha investigat sobre la situació de la dona durant la Segona República i la Guerra Civil a les comarques gironines.